

Coordonatorii colecției CELELALTE CUVINTE:

Ioan RĂDUCEA
Frăguța ZAHARIA

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SANDU, IOANA**

Imparțial / Ioana SANDU ; cuv. însoțitor : Liviu APETROAIE
- Iași: Junimea, 2026

ISBN 978-973-37-3028-6

821.135.1

I. APETROAIE, Liviu (pref.)

Redactor: Liviu APETROAIE
Tehnoredactor: Ema LUCA
Coperta: Dragoș COJOCARU
Cop 1 – ilustrație de Lorella KOBORI

Editura JUNIMEA,
Bulevardul Carol I
Grădina Copou, Iași
700 506
C. P. 85, Oficiul Poștal nr. 1, Iași
e mail: edjunimea@gmail.com
revistascriptor@gmail.com
Telefon: 0232 705 837

© Editura JUNIMEA, IAȘI – ROMÂNIA

Ioana SANDU

Imparțial

Cuvânt însoțitor de Liviu APETROAIE

**EDITURA JUNIMEA
IAȘI – 2026**

Repet crezul interior

Întins și destins în vremea schimbărilor mari.

Cobor eul frenetic în adâncul risipitor de nume,
sintagme, cuvinte. să-mi aflui odihna.

Încep de la rădăcină și desfac împletituri până în
vârful țesut din fire multe peste alte vârfuri, ape,
pământuri. în repetiții nenumărate, tăcute.

Mă scutur învârtindu-mă de parcă aş călca
potecile cu mintea tânără din grădinile de rezervă.

Împrăștiu temeiul vechi prin altul abia răsărit.

Descifrez înfloriri și dincolo de ce mai gândesc eu
când mi se răstoarnă cuvântul și apele se întorc la
ziua iertării.

Nu întâmplător, sunt în fața aceluiași altar unde
am îngenuncheat în decembrie '90 și în mai 2007.

Repet crezul interior, mai viu, mai durabil. imparțial
respirat și desăvârșit cu *Setea penumbrei* în alb de
salcâm.

Sumar

Liviu APETROAIE/ Apoteoza și liturgia

<i>a marii treceri</i>	5
Cum să zic	9
Adaos va fi	11
Semnele dinăuntru	12
Din dor de ianuarie	14
Nu întotdeauna sunt de acord cu mine însămi	16
Nu a fost deloc așa	18
Cerul s-a spart în mii de bucăți	19
Bariere	21
Și nu mi-a fost frică	23
La rădăcina stejarului	24
Închid melancolii.....	26
Căutând lumina	27
Traversez Valea Cerbului	28
Dimineți cu zorii pe creștet	29
Ziua care îmi lipsește în fiecare zi.....	30
Cum să explic o seară	32
Clipe căzute-n genunchi	33
Metamorfoza de la prima oră	35

Am ajuns la întrebările simple	36
Se purifică sufletul	37
În fața apei	38
Darul pe spatele frunzei	39
Detaliu mai verde	40
Tryez ideile care s-au născut în zăpadă	41
Înainte de coborâre	43
Precum sunetul câmpului	45
Aceleași mâini	47
Sunt pe traseul albastru	48
Multe se pot înțelege	49
Vibrează un sunet	51
Știu unde mă aflu	52
Nimic nu este întâmplător	53
De când furtuna a răvășit apusul	55
În timpul răsărit mai demult	57
Mai mult se proliferază egoul	59
Cineva aruncă piatra	61
Și dincolo de pietre	63
Cade palma stângă	64
Ce m-aș face eu fără umbră	65
Fiecare vede umbra celuilalt	67

Atât de transparent	69
Păstrez mesajul netulburat	71
Până la capăt	73
Cu devieri de timp	75
După primul semn de înviere	77
Aștept tămăduirea	79
Cum se petrece iertarea	81
Iertarea de la miezul nopții	83
Smerenia	85
Binecuvântarea vine la urmă	87
În regăsire sunt	89
Aceeași rânduială a fost	91
De câteva zile	93
Înapoi spre sud	94
Este bine să văd și un punct de sprijin	95
Poarta nu se deschide	96
Traversez câmpul	97
Semnele	98
Multe voi afla	99
Întorc judecata de la un drum	100
Aleg imaginea	102
Am aprins lumânări	104

În vindecarea de alții	105
Galbenul	107
Cu cât înaintez	108
Primesc mărunțul de azi	109
Și nu a fost timpul nostalgic.....	111
Doar timpul prevăzător	112
Culeg urmele.....	114
Septembrie 2023	115
Scara pașilor neopriți.....	116
Detaliu	118
De luat în seamă	119
În vibrația trei	121
Dacă aş pune sufletului nestemate	122
În fața cuvântului.....	123
Și bucuria crește	124
Imparțial	126
Repet crezul interior	128

Editura JUNIMEA

Bulevardul Carol I
Grădina Copou, 700 506, Iași
Tel. redacție: +40 232 705 837

Librăria Cezar IVĂNESCU,
Grădina Copou, IAȘI
Luni – Vineri: 9 – 15

Correspondență:

C.P. 85, Oficiul poștal nr. 1, Iași
e-mail: edjunimea@gmail.com
revistascriptor@gmail.com

Comenzi:

www.editurajunimea.ro
edjunimea@gmail.com
vanzari.junimea@gmail.com

Tel.: 0723 211 357
Luni – Vineri, orele 9 – 15

interioare, ci traversăm un ritual de auto-descoperire de final de existență prin cuvânt, lucru tipic pentru poezia sapiențială din paginile de față, care este chiar una autentică, o meditație lirică asupra condiției umane, o confesiune a căutării de sens în fața durerii și a timpului. E multă introspecția filozofică pusă sub expresie poetică densă, plină de asocieri de imagine-sunet care se erijează în simboluri generalizatoare, depășind astfel experiența subiectiv-personală.

Poate această carte a fost compusă conștient ca un cântec de lebedă, și de aceea „marea trecere” se citește în formule oraculare mult mai evidente acum, când poeta nu mai e în lume. Dar, în orice context a fost ea scrisă, să nu uităm că un autor se naște și moare deodată cu fiecare idee care ajunge la punctul final pe pagină. Și că renaște cu fiecare cititor.

„Strigăm la umbra morții să ne deschidă viața!” Nu are importanță cine a spus-o (nici nu-mi mai amintesc!), dar a spus-o ca să-i dăm dreptate. Imparțial! Cum e și acum, aici...

Cum să zic

Te naști, îți pui aripi, tragi aer în piept, mai cureți câteva praguri de pământ și-o fântână.

Deopotrivă, semne în starea sufletului greu de înțeles când ai un drum de făcut și clipa imprevizibilă te coboară în altă derută. gata să-ți picteze memoria. să aduni și cuvintele călătoare, unele peste altele, recunoscându-ți chipul în mai multe feluri. dezvelit de-a binelea când imploră plutiri în ploile cu soare.

Și te oprești la mijlocul drumului. primești aerul dimineții ca pe ceva coborât din muntele alb când vrei ceva și faci jurământ. întrutotul cu Dumnezeu. prinos al sinelui bogat. în felul tău tresărit și pur pământesc.

Reconstitui ce-ai lăsat în urmă și te îndepărtezi de ochii care se scufundă în tine.

Înțelegi mai târziu și drumul vieții, întreg, ca pe un lucru bine făcut. cu primul și ultimul vers puse pe jăratec. dintr-o nevoie a minții de sufletul ales ca pentru altă naștere. cu început și sfârșit între focuri și sunete presărate cu mii de cuvinte. cu ofuri rămase din crezul sacrificat.

Și te mai naști o dată. cu ușurință de data asta.
Cu-o bucurie soră cu învierea.

Adaos va fi

De mă voi vedea, iarăși, copilul ierbii înțelegând până la urmă că așa *mi-a fost scris*. să mă adun cu nămeții până la brâu din Comăneanca până în Cioanta. cu petice multe și potrivite să intru, degrabă, în perseverența datului meu cu adâncul flămând. să înaintez cu mersul legănat până vine iarna și se trage oblonul. să urc în cer și cuvântul tăiat între ziduri.

El mă păstrează ca și pe pământ, umbră îndepărtată de piept. fără tristeți risipite în secetă. mai încolo de uimirea grăuntelui de nisip.

Adaos va fi și plusul fiecărei zile, întors pe linia pașilor luminați în ritmul cuprinderii de la început când orice reconstituire de timp devine explozivă și eu sunt cu tălpile înroșite tot pe malul de sud ca și când aș fi pentru prima oară copilul înfășurat într-o liniște mare. copil derulând mirări ca și cum aș sta în locul altei plecări dintr-o memorie veritabilă.

Semnele dinăuntru

Sunt pentru toți anii de câmp și de munte, laolaltă,
ani de pământ, aer și foc.

Toți, împreună, înșirați pe *Limanul cu sălcii*. cu
semne petrecute în țărână și stâncă. cu înnoptările
reci și brațele goale așteptând bătaia de clopot din
vârful dealului.

Bifez și desenele uitate pe ziduri.

Mai sărut o dată Crucea zorilor din mersul pe
brânci, numărând coastele în respirația slabă.

Este Crucea care înșiră pe-o sfoară diminețile
plesnite-a bucurie peste monologul de la miezul
noptii.

Și ajung în plutirea imaginară.

Salvez măsura rostirii și-a înțelepciunii de
octogenar frenetic la capătul drumului.

Dau la o parte tremurul frunzei cât să pricep și
semnele dinăuntru abia spovedite.

Să văd și restul zilelor cu opțiuni proprii în
surprinderea cu fluturile alb pe mâna stângă
întinsă.

Ating desăvârșirea penumbrei cu scrisul pe
genunchi.

Înălțare din fereastra deschisă altui timp.

Din dor de ianuarie

Sare litera nopților lungi încărcate de veghe cu fulgi albi-albi, prețioși, din strigătul lumii plesnit peste ochi.

Umblă prin casă, învăluie firimiturile din orice. înghite apa rece de la un miracol.

Intră în variantele multe de la stingerea focului prea târziu în pulberea sudului acoperind Calea în valuri scrise, nedescifrate.

Repetă binele întins pe pământ cu palma recunoștinței și-a iubirii mai aproape de lumea de Sus decât de cea de jos.

Prinde setea de alb nesfârșit.

Apartine pe de-a-ntregul unui ianuarie memorat cu mine doar în vechea dimensiune. în altfel de apus, cu foile scrise citeț, răsucite pe toate fețele numai să fie bine văzute înainte de curățarea grădinii. de căderea primului strat de zăpadă în careul de tăcere și frig.

Și litera nopților lungi rămâne unui ianuarie pus de-o parte încă de la naștere. cu fluturii dansând strălucitor pe creștetul alb.

Stol fericit în miracol. nedezipit de înconjurul fântânii. cu mătăsurii intens colorate pe același drum de întoarcere.